

TROMP PERCUSSION EINDHOVEN 2010 in het kort

1ste prijs: Alexej Gerassimez (D)

2^e prijs: Mike Truesdell (USA)

3^e prijs Vassilen Serafimova (Bul)

TROMP PERCUSSION EINDHOVEN 2010, de 20^e editie van het in 1970 als concours voor jonge talentvolle musici begonnen muziekevenement, stemt overwegend tot tevredenheid. Het bracht een concours dat mondiaal top is en in de eigen discipline zelfs top TOP. Het bracht annex een festival op internationaal niveau met unieke eigen producties met grote namen als spectaculaire hoofdconcerten. En het bracht ook een breder, meer geschakeerd educatieprogramma met een voor het eerst volwaardig community project.

De inkomsten waren hoger dan ooit en stegen met 4,9 % tot € 628.744,-. Echter, ondanks een tweemaandelijks monitoringsproces was er door tegenvallers in de eindfase uiteindelijk heel onverwacht toch een significant verlies van € 16.624,-. In september 2010 werd nog ongeveer *break-even* verwacht. De twee grote concerten, het openingsconcert door en rond slagwerklegende en componist Stewart Copeland en de slotmanifestatie, *A Bigger Bang* bleken complexer dan voorzien. Nieuwe samenspel combinaties vroegen extra, meerdaagse repetities en additionele techniek met niet-budgettaire uitgaven als resultaat. Duidelijker mandatering en een scherper begrotingsinzicht en –discipline, is de constatering achteraf, moeten volgende edities het risico op verliezen op deze schaal minimaliseren.

Die conclusie wordt gedeeld door de TROMP uitvoeringsorganisatie, die sinds 2003 functioneert vanuit het Eindhovense Muziekgebouw Frits Philips. Die samenwerking geldt wederzijds als een *win-win*. Voor het Muziekgebouw is er daarmee immers ruimte voor extra topconcerten en TROMP hoeft niet in eigen kantoren en personeel te investeren. Met als basis een eigen vast projectbureau en daar bovenop volledige backing door de expertise en (extra) mankracht van het Muziekgebouw is de continuïteit van TROMP maximaal gewaarborgd. Dat het TROMP projectbureau structureel versterking behoeft, wordt helaas opnieuw punt van gesprek na het per eind 2010 uittreden van de toegevoegde tweede vaste kracht, die bewuste een nadrukkelijke marketing achtergrond had.

In marketing immers zal TROMP meer moeten gaan investeren, dat is één van de hoofdconclusies van deze editie. Concours en annex het festival moeten meer naam en bekendheid krijgen, internationaal en nationaal, bij de mensen uit het vak en bij het algemeen publiek. De keus, medio 2009 gemaakt, om het concours exclusief op nog maar één discipline, percussie, te richten, maakt het in dat opzicht aannemelijk makkelijker.

Inmiddels is al wel gekozen voor een nieuwe gebruiksnaam, die een duidelijker profiel moet geven, **TROMP PERCUSSION EINDHOVEN**. In die naam komen stichter, discipline en locatie samen. In samenhang is gewerkt aan een nieuwe huisstijl, met moderne uitstraling en is de website is geheel vernieuwd: <http://www.tromppercussion.nl/home>.

CONCOURS

Na 2 edities met de vernieuwde concoursformule heeft het TROMP concours nu een bewezen uitgebalanceerde vorm. In het vier-ronden-schema vindt pas na de tweede ronde een selectie plaats. Dit geeft iedere deelnemer de kans zich twee keer en op verschillende dagen te laten horen én zien – bij slagwerk zeker niet onbelangrijk. In de eerste ronde gaat het verplicht om een zelf gekozen werk voor een vooraf bepaald slagwerk melodie-instrument, ditmaal vibrafoon, alsmede een keuze uit een lijst van drie werken voor set-up percussie. In de tweede ronde moet vervolgens een Nederlands werk voor marimba worden gebracht. In de derde ronde, de halve finale, krijgen de nog overgebleven kandidaten de ruimte voor een totaal recital programma van bijna een heel uur met daarin slechts één verplicht werk, deze keer 'All facing upwards' voor kleine trom en klokkenspel van Piet-Jan van Rossum. De drie finalisten tenslotte spelen met orkestbegeleiding verplicht een nieuw werk, dat in opdracht is geschreven – dit keer 'Mojave' van de hand van één van Amerika's topcomponisten, Michael Torke – en daarnaast nog kort slagwerkwerk naar eigen keuze.

Het aantal inschrijvingen deze lustrumeditie was 95, drie maal zoveel als voor het vorige slagwerkconкурс en een absoluut record. Deelnemers waren er uit alle continenten behalve Afrika. Na selectie op basis van geanonimiseerde live opnames werden 30 kandidaten uitgenodigd voor de concoursweek in Eindhoven, twee keer zoveel als in 2006. Om zoveel kandidaten voldoende repetitietijd te gunnen ging het concours één dag eerder van start. Indien mogelijk moet bij volgende edities nog meer repetitietijd worden geprogrammeerd. De Duitse slagwerker, Alexej Gerassimez (23j) was voor jury, pers en publiek de onbetwiste winnaar. De 2e prijs was voor de Amerikaan Mike Truesdell (26j) en de Bulgaarse Vassilena Serafimova (25j) werd derde. De jongste deelnemer, de Italiaan Simone Rubino (17j) kreeg De Annelie, een nieuw ingestelde aanmoedigingsprijs genoemd naar Annelie Gelijns-Tromp, dochter van de stichter van TROMP, die bijna 30 jaar als bestuurslid actief geweest is.

De wedstrijdjury, in menig opzicht hét visitekaartje voor een concours, telde eigenlijke alleen maar grote namen. Terry Bozzio, Colin Currie, Momoko Kamiya, Arnold Marinissen, Andrei Pushkarev, Emmanuel Séjourné en Nancy Seltzman werkten in grote harmonie onder voorzitterschap van Lucas Vis. Alle zeven waren ook live te horen tijdens het festival.

Volgens het subjectieve oordeel van de jury en ook op basis van meer objectieve benchmarks vertegenwoordigt de TROMP INTERNATIONAL PERCUSSION COMPETITION EINDHOVEN de absolute wereldtop in de discipline.

FESTIVAL

Ook deze editie vond het festival plaats op één centrale locatie, het Muziekgebouw. De programmering – en dat was nieuw – was geconcentreerd op de twee weekends, die de concoursweek flankerden. Deze zg. hoeksteenprogrammering bracht op de Opening Night een unieke eigen productie rond Stewart Copeland, de drummer van de Engelse popgroep de Police, die ook als componist actief is. Samen met hem traden op: Daniel Hope, de violist van Menahem Presslers Beaux Arts trio met zijn pianist Sebastian Knauer, Ethel, het Amerikaanse strijkkwartet, de Hamburgse Elbtional slagwerkgroep en de Brazilianen van Forro in the Dark. In het slotweekend was er behalve de concours-finale een eenmalige herhaling van de fameuze Bigger Bang, een slagwerkmanifestatie met o.a. Terry Bozzio, Luis Conte en Mamady Keita. Beide avonden waren een succes met een bovengemiddeld goed bezette zaal, met ook betrekkelijk veel jonger publiek. De laatste zondag was overdag gereserveerd voor de inmiddels traditonele vrij entree percussie manifestatie onder het motto Aan de Slag.

Het doordeweekse programma omvatte twee extra hoogtepunten: het juryconcert en het enige concert in Nederland van jazz-legende Gary Burton de afgelopen drie jaar. Eveneens goed bezocht, maar ook hier waren nog de nodige plaatsen open. Concurrerend concertaanbod vanuit het Muziekgebouw Frits Philips tijdens en vooraf aan de TROMP-week van 13-21 november 2010 was daarvan vermoedelijk minstens één reden. Daarover is uiteraard al overlegd en volgende edities is betere afstemming te verwachten.

Met aanvullende kleinere concerten en een randprogrammering in de nieuwe Stadfoyer van het net fraai gerenoveerde Muziekgebouw is een totaal festivalaanbod gerealiseerd dat aansprak. Een bijzondere aandachtstrekker was de geslaagde wereldduurrecord- poging drummen van de Amerikaan Russ Prager.

Zeven dagen en nachten, 7 x 24 klokuren van 55 minuten – elk uur mocht hij 5 minuten rusten – trommelde hij er steeds vermoeider op los in een glazen mini-huis op de Eindhovense Markt recht tegenover de ingang naar het Muziekgebouw. Artistiek ver onder de maat van wat TROMP wil bieden, maar publicitair zeker de moeite.

EDUCATIE

De TROMP educatieve projecten vormden deze keer voor het eerst een eigen activiteitsgebied. Het aanbod in dit kader focust op drie hoofdgroepen, jeugd, amateurs en conservatoriumstudenten. Voor de laatste groep waren er masterclasses, presentatieconcerten én, net als bij vorige edities, de compositiewedstrijd. Winnaar werd Felipe Noriega van het Conservatorium van Amsterdam met zijn 'InRed: Two Views'.

Het aanbod voor amateurs was uiteindelijk vooral geconcentreerd in de Aan de Slag manifestatie. De beoogde dagelijkse presentatie-concerten voor en door deze groep in de nieuwe Stadsfoyer moesten vanwege technische en logistieke risico's uiteindelijk worden geschrapt. Voor de jeugd was er door de leeftijden heen een heel breed scala aan projecten met bijv. het Percussiebussie, Trommelvuur en Urban Tribes. Met hulp van hoofdorganisator Culturix werd ook een volwaardig community project gebracht onder de naam Fanfare Dakar. Dat leidde na repetities op scholen en optredens in eigen wijkgebouwen tot een slotmanifestatie met 250 tienjarigen op het podium en een bomvolle zaal met familie en vrienden en bekenden uit de betrokken buurten. Een financieel zwaar project, maar het raakte wel precies de kern van TROMP's (educatie) doelstelling.

De educatieve projecten indiceerden oveigens misschien wel het meest duidelijk de grenzen van de groei. Dat soort initiatieven blijkt wel heel bewerkelijk en vraagt een heel actieve betrokkenheid vanuit de eigen organisatie, willen plannen en zelfs afspraken niet in goede intenties verzanden.

ORGANISATIE

Met een bestuur dat in alle opzichten eindverantwoordelijk is, heeft TROMP het merendeel van de beleidsvoorbereiding en bijna het totaal van de uitvoering van zijn activiteiten contractueel uitbesteed aan het Muziekgebouw Frits Philips. TROMP heeft geen eigen kantoren en ook geen eigen personeel. Het opereert met hulp van een projectorganisatie aangevoerd door de artistiek manager van het Muziekgebouw en een beoogd dubbelbezet projectbureau. Dat laatste was afgelopen periode helaas niet altijd het geval.

Naast de vast aangewezen staf is er waar en wanneer nodig aanvullende steun door andere Muziekgebouw medewerkers. Dat speelt met name ook op het gebied van Marketing, een deelsector, die deze editie voor het laatst als financiële hoofdrubriek is verantwoord. Concours en festival spelen zich marketing-technisch op heel verschillende speelvelden af en dat geldt ook voor de educatieve projecten. Tegen die achtergrond zal voortaan per hoofdactiviteitsgebied worden gerapporteerd. Met scherpere doelstellingen per segment hoopt TROMP komende editie tot een meer afgewogen marketing inspanning te komen, die het streven naar meer en meer blijvende naamsbekendheid van TROMP of beter TROMP PERCUSSION EINDHOVEN ondersteunt

Geborgd door totaal herziene statuten en een aanvullend bestuursreglement voldoet TROMP aan de eisen gesteld in de Cultural Governance Code, met dien verstande dat in het licht van het biënnale karakter van TROMP merendeels niet jaarlijks, maar per concourscyclus en in de praktijk dus tweejaarlijks in de diepte wordt gepland, geëvalueerd en gerapporteerd.

FINANCIËN

Inkomsten		
Gemeente Eindhoven	€ 224.600	34,8 %
- structureel	€ 154.600	
- additioneel	€ 70.000	
Provincie Noord-Brabant	€ 51.505	7,9 %
- structureel	€ 51.505	
Fondsbijdragen	€ 136.928	21,2 %
- NFPK+ (v/h FPPM)	€ 20.000	
- private fondsen	€ 116.928	

Financieel was TROMP PERCUSSION EINDHOVEN 2010 zowel een succes als een zwarte plek. Recordinkomsten die nog geen 0,6 % van budget afweken, maar ook helaas een record verlies van € 16.624,- vanwege extra kosten in het festival (extra repetities/extra techniek/extra bewaking etc. bij wereldrecord poging van Russ Prager).

Bedrijfssponsoring	€ 74.000	11,5 %
Publieksinkomsten	€ 63.280	10 %
Donaties	€ 41.500	6,4 %
Netto rente-inkomsten	€ 18.412	3,7 %
Diversen (Vrienden etc.)	€ 26.000	2 %
Uitgaven		
Algemene beheerslasten	€ 40.349	6,2 %
Overige beheerslasten	€ 9.313	1,4 %
Activiteitslasten Concours	€ 229.203	35,5 %
Activiteitslasten Festival	€ 195.295	30,3 %
Activiteitlasten Educatie	€ 55.987	8,7 %
Marketing / Communicatie	€ 115.221	17,9 %

Onder invloed van de economische recessies vielen de sponsorinkomsten heel ver terug – 9 bedrijven moesten afhaken/4 nieuwe sponsors traden toe. Ook de fonds-inkomsten stonden onder druk, hoewel de realisatie opnieuw boven begroot niveau uit kwam.

De recettes waren weliswaar hoger dan de vorige edities, maar toch beneden de budgettaire verwachtingen. Omdat alleen in het kader van het festival betaalde concerten worden aangeboden die aan de definitie voldoen, wordt de branchenorm voor publieksinkomsten ($\frac{\text{recettes etc.}}{\text{structurele overheidsinkomsten}} > 15 \%$) ruim overschreden.

Dat geldt ook en nog relevanter voor de norm die door de Commissie Cultuurprofijs in opdracht van het Ministerie van OCW in 2008 is geformuleerd als hoofdreferentie voor cultureel ondernemerschap in de sfeer van de podiumkunsten, de zg. eigen inkomsten. In strikte zin komt de TROMP zelf-financieringsratio ($\frac{\text{alle inkomsten minus structurele overheidssubsidies}}{\text{totale inkomsten}}$) op liefst 67,2 %. Zelfs als de gemeentelijke bijdrage integraal als structureel zou worden beschouwd – een visie die vanuit het verleden heel wel verdedigbaar is – blijft die hoofdparameter boven de 56 % en ruim boven alle vergelijkingscijfers, die door de Commissie Sanders begin 2008 werden aangereikt.

Voor wat betreft de uitgaven gaat het vooral om de enorme kostenoverschrijding bij het festival. Op de redenen daarvoor is hierboven al ingegaan. Het in totaal geleden verlies kan gelukkig vanuit de egaliseringsreserve worden gedekt, maar herhaling moet uiteraard ten koste van alles worden gekomen. Een strictere mandatering en begrotingsdiscipline moeten daartoe leiden.

TOEKOMST

Het gelaagd prioriteitsdenken dat ook in de evaluatie van TROMP PERCUSSION EINDHOVEN 2010 aan de orde kwam, is richtingbepalend voor de toekomst. Dat het concours voor TROMP primair staat, was, is en blijft onomstreden, maar de rol en functie van het ondersteunend festival en de annexe educatieve projecten zullen hernieuwd en preciezer worden gedefinieerd in het voortschrijdend beleidsplan, dat in nieuwe versie tot 2016 vooruit moet blikken. Daarin zal ook het belang van internationale samenwerking herhaald worden onderstreept en nader worden ingegaan op de strategische marketing doelen. Financieel mag voor de komende editie in redelijkheid worden uitgegaan van een ongeveer gelijk budget als deze keer.